

ANALIZA MODIFICĂRILOR PRIVIND IMPOZITUL PE VENIT

Proiectul politicii fiscale pentru anul 2027

Sinteza principalelor modificări

Măsura	Regimul actual	Regimul propus	Impact principal
Scutirea personală	29.700 lei/an	40.000 lei/an	+103 lei/lună venit net, în limita utilizării integrale a scutirii
Gospodării țărănești	7%	12%	Impozitul datorat crește cu 71,4% pentru același venit impozabil
Creștere de capital	Efectiv 6%	12%	Dublarea impozitului efectiv

1. Majorarea scutirii personale de la 29.700 lei la 40.000 lei

Prin modificarea art. 33 alin. (1) din Codul fiscal se propune majorarea scutirii personale anuale de la 29.700 lei la 40.000 lei, respectiv cu 10.300 lei sau aproximativ 34,7%.

Scutirea personală nu reprezintă o sumă achitată direct salariatului, ci reduce venitul asupra căruia se aplică impozitul pe venit în mărime de 12%. În consecință, avantajul fiscal maxim este de 1.236 lei anual, respectiv 103 lei lunar.

Indicator	Actual	Propus	Diferență / efect
Scutire personală anuală	29.700 lei	40.000 lei	+10.300 lei (+34,7%)
Scutire personală lunară	2.475 lei	3.333,33 lei	+858,33 lei
Economie anuală la impozitul pe venit	—	1.236 lei	12% din diferența de scutire
Economie lunară la impozitul pe venit	—	103 lei	Statul reține lunar cu 103 lei mai puțin

Modificarea nu produce însă un efect direct asupra persoanelor care nu obțin venituri salariale sau alte venituri impozabile pentru care poate fi utilizată scutirea personală. Astfel, pensionarii care trăiesc exclusiv din pensie, persoanele cu dizabilități care beneficiază doar de pensii ori prestații sociale și șomerii fără venituri impozabile nu vor beneficia efectiv de această majorare.

Concluzie

Majorarea scutirii personale este favorabilă salariaților, deoarece reduce impozitul pe venit reținut și măjorează venitul net. Totuși, deși scutirea crește nominal cu aproximativ 34,7%, avantajul efectiv este de numai 103 lei lunar. Măsura are, astfel, mai degrabă caracterul unei ajustări parțiale a sarcinii fiscale decât al unei reduceri substanțiale a impozitării muncii. Practic, statul nu acordă o plată suplimentară, ci reține lunar cu 103 lei mai puțin din venitul deja obținut de salariat. Impactul social rămâne limitat, întrucât pensionarii, persoanele cu dizabilități și șomerii fără venituri impozabile nu beneficiază de măsură, iar creșterea

modestă a venitului disponibil poate fi ușor absorbită de majorarea prețurilor și a costului vieții.

2. Majorarea cotei pentru gospodăriile țărănești (de fermier)

În prezent, gospodăriile țărănești (de fermier) achită impozitul pe venit în mărime de 7% din venitul impozabil. Proiectul propune includerea acestora în categoria pentru care se aplică cota de 12%.

Indicator	Actual	Propus	Impact
Cota impozitului	7%	12%	+5 puncte procentuale
Impozit la 100.000 lei venit impozabil	7.000 lei	12.000 lei	+5.000 lei
Creșterea relativă a impozitului	—	—	+71,4%

Impozitul se aplică asupra venitului impozabil, determinat după deducerea cheltuielilor permise, și nu asupra întregului venit din vânzări. Gospodăriile care nu înregistrează venit impozabil sau suportă pierderi fiscale nu vor datora impozit doar ca efect al majorării cotei. Pentru gospodăriile profitabile însă, pentru același venit impozabil, obligația fiscală va fi cu aproximativ 71,4% mai mare.

Concluzie

Modificarea urmărește uniformizarea cotei aplicabile gospodăriilor țărănești cu cea stabilită pentru întreprinzătorii individuali, însă efectul economic este o majorare substanțială a impozitării. Deși cota crește formal cu 5 puncte procentuale, suma impozitului datorat pentru același venit impozabil crește cu aproximativ 71,4%. Aceasta poate diminua resursele disponibile pentru semințe, fertilizanți, combustibil, tehnică și alte investiții. Uniformizarea nu ține suficient cont de caracterul sezonier al agriculturii și de expunerea acesteia la condițiile climaterice, fluctuațiile recoltelor și variația prețurilor. În lipsa unor măsuri compensatorii sau a unei perioade de tranziție, sarcina suplimentară poate afecta în special gospodăriile mici.

3. Modificarea impozitării creșterii de capital

În prezent, în venitul impozabil se include numai 50% din creșterea de capital rămasă după deducerea pierderilor de capital. Proiectul propune indicarea expresă a cotei de 12% și abrogarea regulii prin care doar 50% din creșterea netă de capital este inclusă în baza impozabilă.

Indicator	Actual	Propus	Impact
Partea din creșterea de capital impozitată	50%	100%	Dublare
Cota nominală	12%	12%	Neschimbată
Cota efectivă asupra creșterii de capital	6%	12%	+6 p.p.; impozitul se dublează
Impozit la 100.000 lei creștere netă de capital	6.000 lei	12.000 lei	+6.000 lei

De exemplu, dacă un bun a fost procurat cu 800.000 lei și este vândut cu 1.000.000 lei, creșterea de capital este de 200.000 lei. În prezent se impozitează 50% din această sumă, respectiv 100.000 lei, iar impozitul este 12.000 lei. După modificare se va impozita întreaga creștere de 200.000 lei, iar impozitul va fi 24.000 lei.

Modificarea nu înseamnă aplicarea impozitului asupra întregului preț de vânzare, ci asupra diferenței dintre suma obținută și baza valorică a activului. Efectul fiscal este însă semnificativ, deoarece partea din câștig supusă impozitării crește de la 50% la 100%.

Prevederile vizează active de capital precum acțiuni, obligațiuni, alte titluri de proprietate, proprietatea privată nefolosită în activitatea de întreprinzător, terenurile și opțiunile privind procurarea sau vânzarea activelor de capital.

Concluzie

Modificarea reprezintă o majorare substanțială a impozitării creșterii de capital. Deși cota nominală rămâne 12%, eliminarea facilității prin care numai 50% din câștig era inclus în baza impozabilă determină dublarea impozitului efectiv, de la 6% la 12%. Pentru fiecare 100.000 lei de creștere netă de capital, contribuabilul va achita cu 6.000 lei mai mult. Astfel, măsura elimină o facilitate fiscală importantă și poate descuraja anumite tranzacții cu bunuri imobile, terenuri și alte active de capital.

Concluzie generală

Pachetul de modificări privind impozitul pe venit are efecte mixte. Majorarea scutirii personale oferă un beneficiu modest salariaților, în timp ce gospodăriile țărănești, sectorul financiar și persoanele care obțin creșteri de capital vor suporta o sarcină fiscală mai mare. Din perspectiva impactului, cele mai puternice modificări sunt majorarea cu 71,4% a impozitului datorat de gospodăriile țărănești pentru același venit impozabil, creșterea cu 50% a impozitului datorat de sectorul financiar și dublarea impozitării efective a creșterii de capital.